

ITQ1001

ดิจิทัลสำหรับเทคโนโลยีสารสนเทศ

Digital for Information Technology

การแทนข้อมูลในหน่วยความจำ

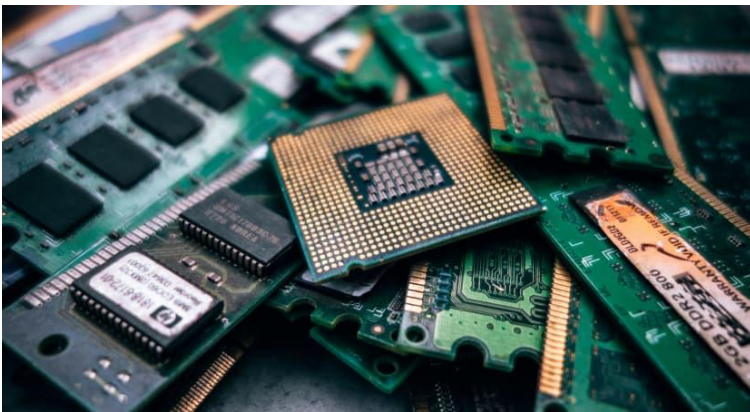
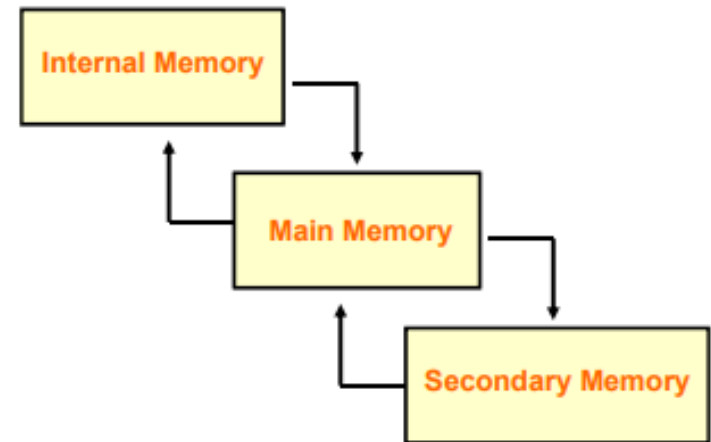
การแทนข้อมูลในหน่วยความจำ

หน่วยความจำ

การเคลื่อนย้ายข้อมูลของหน่วยความจำ
ประเภทต่างๆ

ประเภทของหน่วยความจำ

1. Internal Memory
2. Main Memory
3. Secondary Memory

หน่วยความจำ

การแทนข้อมูลในหน่วยความจำ

ประเภทของหน่วยความจำ

1. Internal Memory

หน่วยความจำภายใน (Internal Memory)

หน่วยความจำภายใน (Internal Memory) เป็นหน่วยความจำถาวรที่มีการเก็บและลบข้อมูลจากผู้ใช้งานโดยตรงซึ่งเมื่อไม่มีไฟฟ้าเลี้ยงข้อมูลที่อยู่ในหน่วยความจำภายใน (Internal Memory) ก็ยังคงอยู่ไม่สูญหายไปไหน ข้อมูลส่วนมากที่จะเก็บไว้ในหน่วยความจำภายใน (Internal Memory) ก็คือ ภาพถ่าย วิดีโอ เพลง เอกสารและข้อมูลแอปพลิเคชัน

กรณีหน่วยความจำภายในของสมาร์ทโฟนอาจเป็นประเภท

eMMC (embedded MultiMediaController) หรือ UFS (Universal Flash Storage)

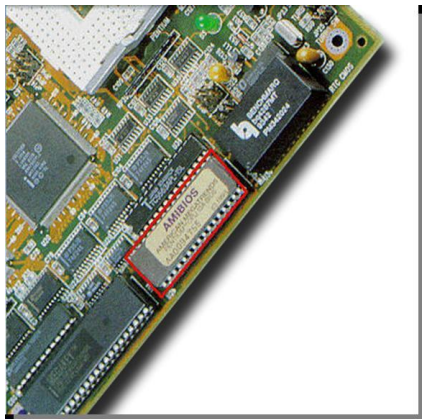
หน่วยความจำ

2. หน่วยความจำหลัก (Main Memory Unit)

เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการจดจำข้อมูล และโปรแกรมต่าง ๆ ที่อยู่ระหว่างการประมวลผลของคอมพิวเตอร์ บางครั้งอาจเรียกว่า หน่วยเก็บข้อมูลหลัก (**Primary storage**) แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

2.1 หน่วยความจำหลักแบบอ่านได้อย่างเดียว (Read Only Memory - ROM)

เป็นหน่วยความจำแบบสารกึ่งตัวนำชั่วคราวชนิดอ่านได้อย่างเดียว ใช้เป็นสื่อบันทึกในคอมพิวเตอร์ เพราะไม่สามารถบันทึกซ้ำได้ หน่วยความจำประเภทนี้แม้ไม่มีไฟเลี้ยงต่ออยู่ ข้อมูลก็จะไม่หายไปจากหน่วยความจำ (**nonvolatile**)

หน่วยความจำ

2. หน่วยความจำหลัก (Main Memory Unit)

2.1 หน่วยความจำหลักแบบอ่านได้อย่างเดียว (Read Only Memory - ROM)

โดยทั่วไปจะใช้เก็บข้อมูลที่ไม่ต้องมีการแก้ไขอีกแล้วเช่น เก็บโปรแกรมไบออส

(Basic Input output System : BIOS) หรือเฟิร์มแวร์ที่ควบคุมการทำงานของคอมพิวเตอร์ใช้เก็บโปรแกรมการทำงานสำหรับเครื่องคิดเลขใช้เก็บโปรแกรมของคอมพิวเตอร์ที่ทำงานเฉพาะด้าน

เช่น ในรถยนต์ที่ใช้ระบบคอมพิวเตอร์ควบคุมวงจร ควบคุมในเครื่องซักผ้า เป็นต้น

หน่วยความจำ

การแทนข้อมูลในหน่วยความจำ

2. หน่วยความจำหลัก (Main Memory Unit)

2.2 หน่วยความจำหลักแบบแก้ไขได้ (Random Access Memory - RAM)

เป็นหน่วยความจำหลัก ที่ใช้ในระบบคอมพิวเตอร์ยุคปัจจุบัน หน่วยความจำชนิดนี้ อนุญาตให้เขียนและอ่านข้อมูลได้ในตำแหน่งต่างๆ อย่างอิสระข้อมูลในแรม อาจเป็นโปรแกรมที่กำลังทำงาน หรือข้อมูลที่ใช้ในการประมวลผล ของโปรแกรมที่กำลังทำงานอยู่ ข้อมูลในแรมจะหายไปทันที เมื่อระบบคอมพิวเตอร์ถูกปิดลง เนื่องจากหน่วยความจำชนิดนี้จะเก็บข้อมูลได้เฉพาะเวลาที่มีกระแสไฟฟ้าหล่อเลี้ยงเท่านั้น

หน่วยความจำ

การแทนข้อมูลในหน่วยความจำ

3.Secondary Memory

หรือ เป็นหน่วยเก็บข้อมูลสำรอง (**Secondary Storage Unit**)
อุปกรณ์เก็บข้อมูลสำรอง สามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภทหลัก ๆ ดังนี้

จานแม่เหล็ก (magnetic disk storage)

จานแม่เหล็กเป็นอุปกรณ์เก็บข้อมูลสำรองที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายกับเครื่องคอมพิวเตอร์ทุกประเภท จานแม่เหล็กประกอบด้วยแผ่นพลาสติกหรือโลหะที่เคลือบด้วยสารแม่เหล็ก ข้อมูลสามารถบันทึกและอ่านจากผิวหน้าที่เคลือบด้วยสารแม่เหล็กนี้ จานแม่เหล็กเป็นอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลที่มีความจุสูง มีความเชื่อถือได้ และยังสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ประเภทของจานแม่เหล็ก เช่น ฮาร์ดดิสก์ (hard disk)

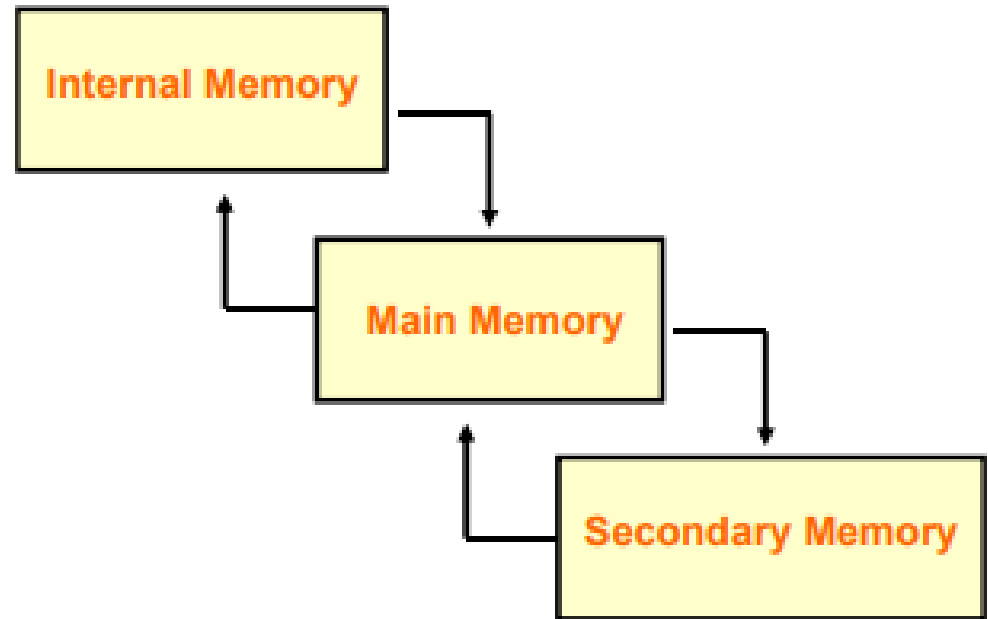
การแทนข้อมูลในหน่วยความจำ

การเคลื่อนย้ายข้อมูลของหน่วยความจำประเภทต่างๆ

หน่วยความจำ

ประเภทของหน่วยความจำ

1. Internal Memory
2. Main Memory
3. Secondary Memory

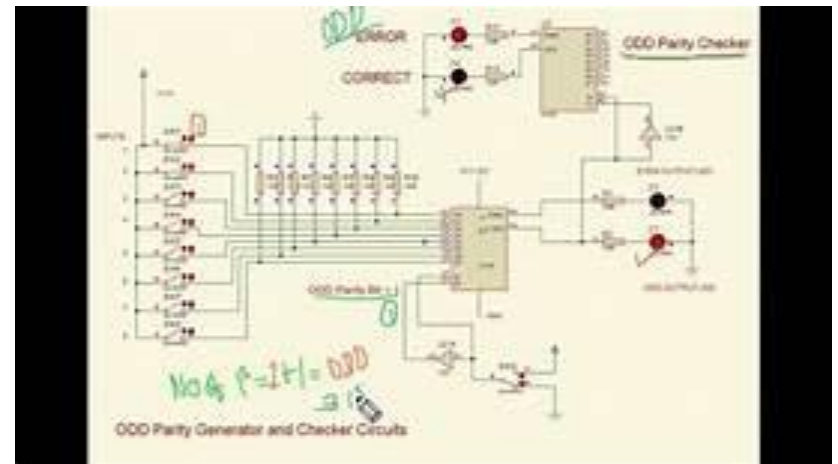
- โปรแกรมจะต้องอยู่ใน **memory** ก่อนที่จะเริ่มทำงานได้
- หลายๆโปรแกรมทำงานพร้อมกัน
- หลายๆโปรแกรมต้องอยู่ใน **memory**
- **memory** มีขนาดจำกัดทำอย่างไรจึงจะทำให้หลายๆโปรแกรมทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดภายใต้ทรัพยากรที่มีจำกัด

การแทนข้อมูลในหน่วยความจำ/การตรวจสอบข้อมูล

หน่วยความจำของไมโครคอมพิวเตอร์ที่ใช้กันอยู่ในขณะนี้ มีขนาดความกว้าง 8 บิต และเก็บข้อมูลเรียงกันไป โดยมีการกำหนดตำแหน่งซึ่งเรียกว่า เลขที่อยู่ (address) เพื่อให้ข้อมูลที่เก็บมีความถูกต้อง การเขียนหรืออ่านทุกครั้งจึงต้องตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

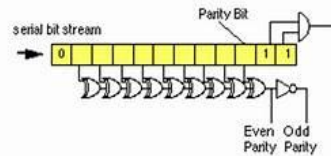
วิธีที่ง่ายและนิยมใช้กันคือการเพิ่มอีก 1 บิต เรียกว่า บิตพาริตี (parity bit)

บิตพาริตีที่เพิ่มเติมเข้าไปจะทำให้ข้อมูลทั้งหมดในส่วนนั้นมีเลข 1 เป็นจำนวนคู่ หรือจำนวนคี่

การตรวจสอบข้อมูลด้วย บิตตรวจสอบ Parity Bit

บิตตรวจสอบ (Parity Bit) คือ บิตที่เพิ่มเข้าไปในข้อมูล โดยไม่จำเป็นว่า จะต้องนำไปต่อท้ายหรือขึ้นต้น เพื่อให้แน่ใจว่าบิตที่เป็นค่า 1 ในข้อมูลมีจำนวน เป็นเลขคู่หรือเลขคี่ การใช้พาริตีบิตเป็นวิธีที่ง่ายอย่างหนึ่งในการตรวจจับและ แก้ไขความผิดพลาด

พาริตีบิต มีไว้ตรวจสอบความผิดพลาดจากสื่อสารหรือส่งข้อมูล ซึ่งอาจมีสาเหตุ ต่างๆทำให้คอมพิวเตอร์ส่งข้อมูลผิดจาก 0 เป็น 1 ก็ได้

หากต้องการตรวจสอบว่าคอมพิวเตอร์ส่งข้อมูลผิดพลาดหรือไม่ก็สามารถดูได้จากพาริตีบิตนี้ โดยต้องทราบว่าคอมพิวเตอร์ที่ใช้นั้นเป็นระบบพาริตีเลขคู่หรือพาริตีเลขคี่ และคอมพิวเตอร์ จะนับจำนวนเลข 1 ของแต่ละไบต์ว่ามีจำนวนเท่าใด

การตรวจสอบข้อมูลด้วย บิตตรวจสอบ Parity Bit

บิตตรวจสอบ (Parity Bit)

พาริตีบิตมีสองชนิด คือ พาริตีบิตคู่ กับ พาริตีบิตคี่

พาริตีบิตคู่ มีค่าเป็น 1 เมื่อจำนวนของเลข 1 ในข้อมูลเป็นจำนวนคี่ (ซึ่งทำให้จำนวนเลข 1 ทั้งหมดเป็นจำนวนคู่เมื่อรวมกับบิตนี้)

พาริตีบิตคี่ มีค่าเป็น 1 เมื่อจำนวนของเลข 1 ในข้อมูลเป็นจำนวนคู่ (ซึ่งทำให้จำนวนเลข 1 ทั้งหมดเป็นจำนวนคี่เมื่อรวมกับบิตนี้)

การใช้บิตตรวจสอบ (Parity Checks)

เป็นวิธีการตรวจข้อผิดพลาดอย่างง่ายและเก่าแก่โดยจะใช้บิตพาริตีซึ่งประกอบด้วยเลขไบนารี 0 หรือ 1 ปะท้ายเพิ่มเข้ามาอีกหนึ่งบิตเพื่อใช้เป็นบิตตรวจสอบ

โดยวิธีนี้จะมีอยู่ 2 วิธีด้วยกันคือ การตรวจสอบบิตภาวะคู่ (Even Parity) และการตรวจสอบบิตภาวะคี่ (Odd Parity)

โดยการใช้ **Parity bit** โดยเพิ่มเลขฐานสองขึ้นมามาก 1 หลัก
ให้แก่ตัวเลขเป็นเลขคี่ (**Odd**) หรือ เลขคู่ (**Even**) ดังตารางทางด้านเครื่องรับก็ต้อง
ทำการตรวจสอบ **Parity Bit** ว่าตรงตามผลการบวกตัวเลขหรือไม่

การใช้บิตตรวจสอบ (Parity Checks)

ตัวเลข	Odd Parity	Even Parity
0000	1	0
0001	0	1
0010	0	1
0011	1	0
0100	0	1
0101	1	0
0110	1	0
0111	0	1
1000	0	1

ตารางแสดง 8 **Parity Bit** แบบ **Odd** และ **Even**

การใช้บิตตรวจสอบ (Parity Checks)

ตัวเลข	Odd Parity	Even Parity
1001	1	0
1010	1	0
1011	0	1
1100	1	0
1101	0	1
1110	0	1
1111	1	0

ตารางแสดง 8 Parity Bit แบบ Odd และ Even

เพิ่มเติมเกี่ยวกับ parity

พาริตีบิตเป็นบิตที่ขยายเพิ่มเข้าไปต่อท้ายจากบิต **LSB** ในรหัสของเลขไบนารีโดยเราจะใช้พาริตีบิตในการตรวจสอบรหัสไบนารีว่ามีความถูกต้องหรือไม่ในการส่งข้อมูลจากต้นทางไปยังปลายทาง ซึ่งพาริตีบิตนั้นมี 2 รูปแบบด้วยกันคือ

1. พาริตีคี่ (Odd parity) และ
2. พาริตีคู่ (Even parity)

เพิ่มเติมเกี่ยวกับ parity

พาริตีคี่ (Odd parity)

ในการเพิ่มพาริตีบิตให้เป็นพาริตีคี่ (Odd parity) สามารถทำได้โดยการนับจำนวนเลข “1” ในเลข รหัสไบนารีว่ามีจำนวนเป็นเลขคู่หรือเลขคี่

ถ้าจำนวนเลข “1” เป็นเลขคี่ (1 , 3 , 5 , 7 , 9 , ...) ให้ใส่เลข 0 ใน พาริตีบิต แต่

ถ้านับแล้วมีจำนวนจำนวนเลข “1” เป็นเลขคู่ (2 , 4 , 6 , 8 , 10 , ...)

ให้ใส่เลข 1 ในพาริตีบิตแทน

MSB							LSB	<u>Parity bit</u>
0	1	0	1	<u>1</u>	1	0	1	0
1	0	1	<u>1</u>	0	1	0	<u>0</u>	1

เพิ่มเติมเกี่ยวกับ parity

พาริตีคู่ (Even parity)

ส่วนในการเพิ่มพาริตีบิตให้เป็นพาริตีคู่ (Even parity) สามารถทำได้โดยการนับจำนวนเลข “1” เช่นเดียวกับการหาพาริตีคี่

โดยถ้าจำนวนเลข “1” เป็นเลข คู่ให้ใส่เลข 0 ในพาริตีบิต แต่ถ้านับแล้วมีจำนวนเลข “1” เป็นเลข คี่ให้ใส่เลข 1 ในพาริตีบิตแทน

MSB				LSB				Parity bit
1	0	0	1	0	1	0	1	0
0	0	1	1	0	1	0	0	1

การใช้บิตตรวจสอบ (Parity Checks)

เป็นวิธีการตรวจข้อผิดพลาดอย่างง่ายและเก่าแก่โดยจะใช้บิตพาริตีซึ่งประกอบด้วยเลขไบนารี 0 หรือ 1 ปะท้ายเพิ่มเข้ามาอีกหนึ่งบิตเพื่อใช้เป็นบิตตรวจสอบ โดยวิธีนี้จะมีอยู่ 2 วิธีด้วยกันคือ การตรวจสอบบิตภาวะคู่ (Even Parity) และ การตรวจสอบบิตภาวะคี่ (Odd Parity)

ตัวอย่างเช่น กรณีตรวจสอบบิตภาวะคู่หาบิตข้อมูลมีค่าเท่ากับ **0100110** ดังนั้นบิตพาริตีที่เพิ่มเข้าไปก็คือ บิต 1 เพื่อให้เป็นบิตคู่(ให้บิต 1 รวมกันเป็นเลขคู่) ก็จะได้ **01001101**

0 1 0 0 1 1 0

ข้อมูล

0 1 0 0 1 1 0 1

ภาวะคู่ (Even Parity)

การใช้บิตตรวจสอบ (Parity Checks)

อีกตัวอย่าง

แต่ถ้าข้อมูลมีค่าเท่ากับ **0110110** บิตพาริตีที่เพิ่มเข้าไปก็จะเป็นบิต 0 ก็
จะได้ **01101100**

0 1 1 0 1 1 0

0 1 1 0 1 1 0 0

การใช้บิตตรวจสอบ (Parity Checks)

พิจารณาจากรูป

ฝั่งส่งได้ส่งข้อมูล 0100110 ซึ่งเป็น ข้อมูลต้นทางโดยใช้วิธีการตรวจสอบบิตแบบภาวะคู่ ครั้นข้อมูลส่งไปยังปลายทาง ปลายทางก็จะตรวจสอบบิต ด้วย วิธีเดียวกันให้สังเกตบรรทัดที่สองของตารางจะพบว่าเมื่อข้อมูลส่งไปยังปลายทางปรากฏว่ามีค่าของบิต หนึ่งเปลี่ยน แปลงไป จึงตรวจจับข้อผิดพลาดได้

Original Data	Sender Parity Bit	Transmitted Information	Receiver Calculated Parity Bit	<u>Agree ?</u>
0100110	1	01001101	1	Yes
0100110	1	01001 <u>0</u> 01	0	No

การแทนข้อมูลในหน่วยความจำ

การแทนข้อมูลในหน่วยความจำ

หน่วยความจำหลักของคอมพิวเตอร์เป็นที่เก็บข้อมูลและคำสั่งในขณะประมวลผล การเก็บข้อมูลในหน่วยความจำเป็นการเก็บรหัสตัวเลขฐานสอง ข้อมูลที่ใช้ในการประมวลผลทั้งตัวเลขหรือตัวอักษรจะได้รับการแทนเป็นตัวเลขฐานสอง แล้วเก็บไว้ในหน่วยความจำ เช่น ข้อความว่า **BANGKOK** เก็บในคอมพิวเตอร์จะแทนเป็นรหัสเรียงกันไป ดังนี้

	หน่วยความจำ
B	01000010
A	01000001
N	01001110
G	01000111
K	01001011
O	01001111
K	01001011

การแทนข้อมูลในหน่วยความจำ

หน่วยความจำของไมโครคอมพิวเตอร์ที่ใช้กันอยู่ในขณะนี้ มีขนาดความกว้าง 8 บิต และเก็บข้อมูลเรียงกันไป โดยมีการกำหนดตำแหน่งซึ่งเรียกว่า เลขที่อยู่ (address)

เพื่อให้ข้อมูลที่เก็บมีความถูกต้อง การเขียนหรืออ่านทุกครั้งจึงต้องตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล วิธีที่ง่ายและนิยมใช้กันคือการเพิ่มอีก 1 บิต เรียกว่า บิตพาริตี (parity bit) บิตพาริตีที่เพิ่มเติมเข้าไปจะทำให้ข้อมูลทั้งหมดในส่วนนั้นมีเลข 1 เป็นจำนวนคู่ หรือจำนวนคี่ เช่น ในไมโครคอมพิวเตอร์เพิ่มอีก 1 บิต เพื่อให้เลขหนึ่งเป็นจำนวนคู่ เรียกว่าพาริตีคู่ (even parity) บิตพาริตีที่เติมสำหรับข้อมูลตัวอักษร **A** และ **E** เป็นดังนี้

A 01000001 0 <-- บิตพาริตี
E 01000101 1 <-- บิตพาริตี

ข้อมูล **A** มีเลข 1 สองตัว ซึ่งเป็นจำนวนคู่อยู่แล้ว ดังนั้น จึงใส่บิตพาริตีเป็นเลข 0
ข้อมูล **E** มีเลข 1 เป็นจำนวนคี่ จึงใส่บิตพาริตีเป็น 1 เพื่อให้มีเลข 1 เป็นจำนวนคู่

การแทนข้อมูลในหน่วยความจำ

ข้อความ **BANGKOK** เมื่อเก็บในหน่วยความจำหลักของไมโครคอมพิวเตอร์ที่มีบิตพาริตีด้วยจะเป็นดังรูป

	หน่วยความจำ	บิตพาริตี
B	01000010	0
A	01000001	0
N	01001110	0
G	01000111	0
K	01001011	0
O	01001111	1
K	01001011	0

แสดงตัวอย่างการแทนข้อความในหน่วยความจำแบบมีบิตพาริตี

การแทนข้อมูลในหน่วยความจำ

การแทนคำสั่งในหน่วยความจำ

หน่วยควบคุมของคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในซีพียู ทำการอ่านคำสั่งจากหน่วยความจำมาแปลความหมายและกระทำตาม คำสั่งคอมพิวเตอร์พื้นฐานที่สุดเรียกว่า ภาษาเครื่อง (machine language)

ภาษาเครื่องมีลักษณะเป็นรหัสที่ใช้ตัวเลขฐานสอง ตัวเลขฐานสองเหล่านี้แทนชุดรหัสคำสั่ง คอมพิวเตอร์เครื่องหนึ่งมีคำสั่งที่ใช้ได้หลายร้อยคำสั่ง แต่ละคำสั่งจะมีความหมายเฉพาะ

การแทนข้อมูลในหน่วยความจำ

การแทนคำสั่งในหน่วยความจำ

เช่น คำสั่งนำข้อมูลที่มีค่าเป็น 3 จากหน่วยความจำตำแหน่งที่ 8000 มาบวกกับข้อมูลที่มีค่าเป็น 5 ในตำแหน่งที่ 8001 ผลลัพธ์ที่ได้ให้เก็บไว้ในหน่วยความจำตำแหน่งที่ 8002 เมื่อเขียนคำสั่งเป็นภาษาเครื่องจะมีลักษณะเป็นตัวเลขฐานสองเรียงต่อกันเป็นจำนวนมาก ซึ่งเข้าใจได้ยาก จึงมักใช้ตัวอักษรแทนรหัสภาษาเครื่องเหล่านี้ ตัวอย่าง

แอสเซมบลี	ภาษาเครื่อง
LD A,(8000)	00111010,00000000,10000000
LD B,A	01000111
LD A,(8001)	00111010,00000001,10000000
ADD A,B	10000000
LD (8002),A	00110010,00000010,10000000

แสดงตัวอย่างการแทนคำสั่งภาษาเครื่อง

การแทนข้อมูลในหน่วยความจำ

รหัสภาษาเครื่องเมื่อเก็บอยู่ในหน่วยความจำของคอมพิวเตอร์จะมีลักษณะเรียงต่อกันไป
สมมติให้ส่วนของโปรแกรมเก็บในหน่วยความจำตำแหน่งเริ่มจาก 1000 และข้อมูลเก็บไว้
ที่ตำแหน่งเริ่มจาก 8000 ดังรูป

การเก็บข้อมูลและ
คำสั่งลงใน
หน่วยความจำด้วย
รหัสเลขฐานสอง

ภาษาสั่งการพื้นฐานที่ใช้รหัสตัว
เลขฐานสองนี้เรียกว่า ภาษาเครื่อง
คอมพิวเตอร์ที่ใช้ซีพียูต่างตระกูลกันจะ
มีภาษาเครื่องที่ต่างกัน เช่น เครื่องที่ใช้
ซีพียูเพนเทียมกับซีพียูที่ใช้ในเครื่อง
แมกอินทอช มีรหัสคำสั่งต่างกัน

แอสเซมบลี	ตำแหน่ง	หน่วยความจำ	บิตพาริตี
LD A,(8000)	1000	00111010	0
	1001	00000000	0
	1002	10000000	1
LD B,A LD A,(8001)	1003	01000111	0
	1004	00111010	0
	1005	00000001	1
	1006	10000000	1
ADD A,B LD (8002),A	1007	10000000	1
	1008	00110010	1
	1009	00000010	1
	1010	10000000	1

ข้อมูล	8000	00000011	0
	8001	00000101	0
	8002	00001000	1
ผลลัพธ์			

ต่อไป

ล่อจิกเกต เครื่องหมายที่ใช้ในสมการล่อจิก
ตารางความจริง นอตเกต แอนด์เกต แนนด์เกต
ออร์เกต

เอ็กซ์คลูซีฟออร์เกต เอ็กซ์คลูซีฟนอร์เกต